



# Uvod u SPSS

Osnove statistike 2019/2020

---

dr Aleksandar Tomašević

18.02.2020

Filozofski fakultet u Novom Sadu

1. Silabus
2. Podaci - Evropsko društveno istraživanje
3. Elementi SPSS interfejsa
4. Pregled varijabli / Variable View
5. Osnovne operacije u SPSS-u
6. Literatura

# Silabus

---

Sajt + silabus

*s.atomasevic.com*

## **Podaci - Evropsko društveno istraživanje**

---

- Najveće komparativno istraživanje na teritoriji Evrope u društvenim naukama.

- Najveće komparativno istraživanje na teritoriji Evrope u društvenim naukama.
- Ukupno učestvovalo 35 država.

- Najveće komparativno istraživanje na teritoriji Evrope u društvenim naukama.
- Ukupno učestvovalo 35 država.
- Koristićemo podatke za Srbiju iz 2019. godine.
- Više informacija na:  
[www.europeansocialsurvey.org](http://www.europeansocialsurvey.org)



## **Elementi SPSS interfejsa**

---

# Data View

	ljudi	ljudi	politi	povpari	povpravo	povpolic	povpolit	povpolpar	povep	povun	glasali	glasalipartija	clanstvo	clanstvopartija
1	7	7	1	2	5	6	0	0	5	8	1	1	1	1
2	5	5	1	2	5	6	1	0	5	8	1	1	2	66
3	3	3	2	1	6	7	0	0	8	8	1	9	1	9
4	4	2	4	4	2	3	0	0	88	88	1	1	2	66
5	8	6	2	2	6	6	0	0	3	6	1	9	2	66
6	5	6	4	0	1	4	0	0	0	1	3	66	2	66
7	1	2	2	1	0	5	0	0	0	0	1	77	2	66
8	3	8	2	4	2	5	3	2	4	5	1	4	1	4
9	5	6	1	1	4	4	0	0	0	5	1	77	2	66
10	5	6	2	0	2	4	2	3	4	4	1	2	2	66
11	2	4	3	0	0	0	0	0	0	0	2	66	2	66
12	5	5	3	0	0	0	0	0	0	0	1	77	2	66
13	2	1	2	2	1	1	1	1	88	4	2	66	2	66
14	8	4	1	4	7	8	2	2	7	9	1	77	1	77
15	8	7	2	1	2	5	0	0	5	5	2	66	2	66
16	7	3	1	1	5	5	1	0	5	8	1	5	2	66
17	6	7	1	1	3	5	0	0	6	7	1	77	2	66
18	3	1	3	0	0	0	0	0	3	3	1	77	2	66
19	5	5	2	0	0	0	0	0	0	0	1	2	1	2
20	0	8	2	0	0	0	0	0	2	2	1	5	2	66
21	4	6	2	4	0	2	3	4	2	2	1	4	2	66
22	5	5	3	2	2	4	2	2	0	2	2	66	2	66
23	6	7	1	1	5	2	0	3	3	0	1	2	2	66
24	5	5	2	1	3	6	0	1	3	4	1	2	2	66

Data View
Variable View

# Variable View

	Name	Type	Width	Decimals	Label	Values	Missing	Columns	Align	Measure
1	internet	Numeric	2	0	Licno koriscenje interneta, koliko cesto	{0, Bez prist...	66 - 99	8	Right	Ordinal
2	ljudipov	Numeric	2	0	Da li se vecini ljudi moze verovati ili nikada ne mozete biti dovoljno...	{0, Ne moze...	66 - 99	9	Right	Ordinal
3	ljudifer	Numeric	2	0	Da li vecina ljudi zeli da vas iskoristi ili je fer prema vama	{0, Vecina lj...	66 - 99	9	Right	Ordinal
4	polint	Numeric	1	0	Koliko ste zainteresovani za politiku?	{1, Veoma z...	6 - 9	9	Right	Ordinal
5	povparl	Numeric	2	0	Poverenje u nacionalni parlament	{0, Nemam ...	66 - 99	9	Right	Ordinal
6	povpravo	Numeric	2	0	Poverenje u pravni sistem drzave	{0, Nemam ...	66 - 99	9	Right	Ordinal
7	povpolic	Numeric	2	0	Poverenje u policiju	{0, Nemam ...	66 - 99	9	Right	Ordinal
8	povpolit	Numeric	2	0	Poverenje u politicare	{0, Nemam ...	66 - 99	9	Right	Ordinal
9	povpolpar	Numeric	2	0	Poverenje u politicke partije	{0, Nemam ...	66 - 99	9	Right	Ordinal
10	povep	Numeric	2	0	Poverenje u Evropski parlament	{0, Nemam ...	66 - 99	8	Right	Ordinal
11	povun	Numeric	2	0	Poverenje u Ujedinjene nacije	{0, Nemam ...	66 - 99	8	Right	Ordinal
12	glasali	Numeric	1	0	Da li ste glasali na poslednjim parlamentarnim izborima?	{1, Da}...	7 - 9	6	Right	Nominal
13	glasalipartija	Numeric	2	0	Za koju partiju ste glasali na tim izborima?	{1, Hrvatska...	66 - 99	9	Right	Nominal
14	clanstvo	Numeric	1	0	Da li ste clan neke politicke partije?	{1, Da}...	6 - 9	9	Right	Nominal
15	clanstvopartija	Numeric	2	0	Koje partije ste clan?	{1, Hrvatska...	66 - 99	9	Right	Nominal
16	lidskala	Numeric	2	0	Položaj na skali levo-desno	{0, Levica}...	66 - 99	9	Right	Ordinal
17	zadzivot	Numeric	2	0	Koliko ste zadovoljni svojim zivotom u celini?	{0, Ekstrem...	66 - 99	9	Right	Ordinal
18	zadeko	Numeric	2	0	Koliko ste zadovoljni trenutnim stanjem nacionalne ekonomije	{0, Ekstrem...	66 - 99	8	Right	Ordinal
19	zadlad	Numeric	2	0	Koliko ste zadovoljni radom nacionalne vlade?	{0, Ekstrem...	66 - 99	8	Right	Ordinal
20	zademo	Numeric	2	0	Koliko ste zadovoljni nacinom na koji demokratija funkcioniše u Sr...	{0, Ekstrem...	66 - 99	8	Right	Ordinal
21	zadopr	Numeric	2	0	Koliko ste zadovoljni stanjem obrazovnog sistema?	{0, Ekstrem...	66 - 99	8	Right	Ordinal
22	zadzdr	Numeric	2	0	Koliko ste zadovoljni zdravstvenim sistemom?	{0, Ekstrem...	66 - 99	9	Right	Ordinal
23	razlike	Numeric	1	0	Vlada bi trebala da smanji razlike u prihodima gradjana	{1, Izrazito ...	6 - 9	9	Right	Ordinal
24	lgbtzivot	Numeric	1	0	Gejevi i lezbjke bi trebali da budu slobodni da zive onako kako ze	{1, Izrazito ...	6 - 9	9	Right	Ordinal
25	zabrana	Numeric	1	0	Treba zabraniti politicke partije ciji cilj je da zbace demokratiju	{1, Izrazito ...	6 - 9	9	Right	Ordinal

Data View Variable View

# Ispis / Output

SPSS Statistics Viewer window showing the output of a Frequencies analysis.

**Output**

- Log
- Frequencies
  - Title
  - Notes
  - Active Dataset
  - Statistics
  - Da li ste glasali na...

**Frequencies**

[DataSet1] D:\Dropbox\Inbox\ESS - HR - Podaci.sav

**Statistics**

Da li ste glasali na poslednjim parlamentarnim izborima?

N	Valid	Missing
	1605	44

**Da li ste glasali na poslednjim parlamentarnim izborima?**

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid Da	1163	70.5	72.5	
Valid Ne	404	24.5	25.2	97.6
Valid Nisu imali pravo glasa	38	2.3	2.4	100.0
Total	1605	97.3	100.0	
Missing Ne zna	38	2.3		
Missing Bez odgovora	6	.4		
Total	44	2.7		
Total	1649	100.0		

## **Pregled varijabli / Variable View**

---

## **Name**

Skraćeni ili šifrovani naziv varijable / pitanja u upitniku.

## **Type**

Tip zapisa varijable. Najčešće **Numeric** (broj) ili **String** (tekst).

## **Label**

Pun naziv pitanja iz upitnika.

## **Values**

Šifrovane predefinisane (zatvorene) vrednosti koje varijabla može imati.

## **Missing**

Vrednosti koje tretiramo kao nedostajuće. Irelevantni odgovori.

## **Measure**

**MERNE SKALE**

- glasali

- glasali
- glasalipartija



- glasali
- glasalipartija
- ldskala

- glasali
- glasalipartija
- ldskala
- starost

## **Nominalna**

Kategorijalni podaci. Ne postoji definisan odnos "veće"/ "manje" između različitih kategorija.

## **Ordinalna**

Kategorijalni podaci kod kojih je definisana "lestvica" ili rangiranje odgovora (od najvišeg do najmanjeg ili obrnuto).

## **Skala odnosa**

Kvantitativni podaci, izraženi pravim brojevima nad kojima su definisane sve aritmetičke operacije.

# Osnovne operacije u SPSS-u

---

*Analyze  $\Rightarrow$  Descriptive Statistics  $\Rightarrow$  Frequencies*

## *Data $\Rightarrow$ Select Cases*

**If condition is satisfied ...**

Filtriranje ili selekcija ispitanika prema zadatom uslovu.

# *Transform $\Rightarrow$ Recode Into*

## Different Variable

### **Primer**

Rekodiranje velikapartija u novu varijablu opozicija

# Literatura

---



- Poglavlje 3 — Upoznajte SPSS
- Poglavlje 4